

Не так давно наші Воскодави відвідала творча група білоруської телекомпанії «ФІТ», що діє на базі тамтешнього Центрального телебачення. у складі директора у художнього керівника Володимира Бокуна та викладача Мінської академії мистецтв Юрія Санжаревського. Ведучи телепрограму «Доля людини», гості цікавилися слідами уродженця Воскодав Олександра Хадковського.

Хто ж ця людина? Що вона зробила особливого? А нічого. Просто французька рідня зазначеного воскодавця бажає дослідити свій родовід та, на відміну від нас, українців, котрі часом й імені прадіда не назвуть, вималювати власне генеалогічне дерево.

Втім, доля Олександра Хадковського мене дуже зацікавила. Тож дозволю собі поділитись цим із читачами.

Поляки Хадковські належали до збіднілого шляхетного роду і служили більш заможним панам Яловицьким, котрі мешкали теж у Воскодавах. До слова, це село вони свого часу відкупили у відомих рівненських магнатів Любомирських та зажили широко і пишню, чого не скажеш про Хадковських.

ФІЛЬМ ПРО ВОСКОДАВИ

демонструватиметься скоро по білоруському телебаченню

Позаяк дві сім'ї мешкали разом, то не дивно, що молодший Яловицький закохався в юну Хадковську. А де палке кохання, там, як відомо, і його плоди — діти. Тож невдовзі шляхтянка завагітніла та народила сина. Сталося це на початку 1896 року, а 27 лютого маленького Олександра (а це був саме він) охрестили в Тучинському костелі.

Та що заможним Яловицьким до незначних, майже бідних Хадковських? Тому породіллю з сином, аби не мозолили очі, швиденько відправляють до Білорусії та виділяють там для них землю, щоб не страждали від злиднів: як-не-як, а кров-то своя, рідна. Таким чином родовід Хадковських пустив коріння на Гомельщині.

Спливали літа. Олександр підріс, змужнів. А коли вибухнула Перша світова війна, пішов на фронт. В одному з боїв юнака полонили німці. Потім — табір, поневіряння і, врешті-решт, переїзд до Франції. Там,

серед зелених галльських луків і блакитних рік, зійшли нові пагони родоводу. Цього разу — остаточно й назавжди, хоча деяка рідня лишилась і в Білорусії.

Ясна річ, така незвичайна людська доля не могла не зацікавити білоруських телевізійників. Тим більше, що стражданнями та романтикою просякнуті відразу місця аж трьох країн. Тому творча група й опинилася невдовзі у Воскодавах.

У селі тележурналісти звернулися за допомогою до місцевого знавця старовини, вчителя історії і водночас директора Воскодавської СШ Анатолія Токарця. Він використав увесь свій потенціал та, як міг, допоміг приїжджим. Телефонував краєзнавець і автору цих рядків. Однак, на жаль, у моєму досьє відомостей про воскодавських панів не виявилось.

Білоруси зустрілися з десятима найстарішими жителями села. Проте ніхто не зміг пригадати хоч що-небудь про Хадковського.

— Можливо, він незаконнороджений? — запитав хтось із воскодавців.

— Саме так, — була відповідь.

При цьому журналіст дістав з теки копію документа, де освітлювався зазначений факт. І лиш тоді одна з жительок села, 80-літня Юлія Леончук, пригадала розповідь свого батька про романтичне кохання двох молодих, але різних за соціальним статусом поляків.

Майже повсякчас гостей супроводжував вже згаданий краєзнавець Анатолій Токарець. Він ознайомив авторів телепрограми з тим томом капітальної праці Миколи Теодоровича «Историко-статистическое описание церквей и приходов Волынской епархии», де йдеться про наші села та їх минувшину, дав змогу зробити відеокопію фоліан-

та, склав відповідну історичну довідку, показав три місяця, де колись мешкали польські осадники (це також цікавило приїжджих), поінформував про стосунки місцевих поляків і українців у довоєнну, воєнну і повоєнну пору. Тож не дивно, що увесь історичний супровід майбутнього телефільму озвучуватиметься устами все того ж Анатолія Токарця.

Паралельно білоруси зняли на відеоплівку старовинні Тучинський костел та місцевий храм Покрови святої Богородиці, один із церковних обрядів, воскодавські краєвиди та висотну панораму села з боку хутора Діброва. Крім того, вони відвідали Малинівку та зробили окремих сюжет про тамтешні поховання козаків Северина Наливайка.

Залишили Воскодави Володимир Бокун і Юрій Санжаревський з твердою обіцянкою:

— Копію фільму надішлемо вам відразу ж після того, як він вийде на білоруські телеекрани.

Чекаємо, сябри.

Юрій КУЗЬМІН.

Коли верстався цей номер, нам повідомили, що відеокасета з фільмом уже у Воскодавах. Наразі передача готується до показу по білоруському телебаченню. Можливий ще один приїзд у село творчої групи.